

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvineného **C. D. a spol. pre pokus zločinu subvenčného podvodu** podľa § 14 ods. 1, § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 16. mája 2012 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorú podal proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica zo 7. decembra 2011, sp. zn. BB - 3T 19/2011, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica **sa u k l a d á**, aby **vo veci z n o v u k o n a l a r o z h o d o l**.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo 7. decembra 2011, sp. zn. BB - 3T 19/2011, podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku obžalobu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 8. augusta 2011, sp. zn. VII/1 Gv 28/09-56, ktorú podal na Špecializovaný trestný súd v Pezinku na obvinených C. D. a R. S. pre pokus zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1, § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona a iné, na skutkovom základe uvedenom v napadnutom uznesení odmietol a vec vrátil prokurátorovi, nakoľko v konaní zistil závažné procesné chyby.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a domáhal sa ňou, aby sťažnostný súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a špecializovanému trestnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že podaná sťažnosť je dôvodná.

Dôvody, pre ktoré špecializovaný trestný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi možno v stručnosti zhrnúť do dvoch okruhov. Súd vytýka orgánom prípravného konania, že väčšina úkonov bola vykonaná po vznesení obvinenia C. D. (5. august 2009), ale pred vznesením obvinenia R. S. (15. december 2010) a že orgány činné v trestnom konaní ignorovali návrhy obvineného D. na doplnenie dokazovania, smerujúceho najmä ku grafologickému skúmaniu listinných dokladov, ktoré sú súčasťou spisu. Na základe výsledkov takéhoto skúmania dokladov by bolo možné vyriešiť otázku, kto vystavoval doklady a bolo by možné stanoviť diel zodpovednosti jednotlivých osôb za v obžalobe popísané konanie.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu sťažnostný súd zistil, že svedkovia, ktorí boli vypočutí po začatí trestného stíhania vo veci, boli po vznesení obvinenia C. D. (5. augusta 2009) opätovne vypočutí v súlade so zákonom. V prevažnej miere sa jednalo o zamestnancov chránenej dielne (napr. svedkovia: M., Š., Ž., P., H., P., T., M., Z., U., M. a iní ďalší, ktorí sa v podstate k žalovanému skutku vyjadriť nevedeli, popisovali len pracovné podmienky v chránenej dielni a zväčša sa sťažovali, že im neboli vyplatené mzdy, a preto rozviazali pracovný pomer. Je pravda, že títo svedkovia opätovne po vznesení obvinenia R. S. (15. decembra 2010) už vypočutí neboli, avšak obsah a charakter výpovedí týchto svedkov to ani nevyžadoval. Výpovede svedkov boli vykonané v súlade so zákonom, a preto sú v konaní použiteľné ako dôkazy a súd ich pri svojom rozhodovaní bude môcť hodnotiť v kontexte s inými v konaní vykonanými dôkazmi. Napokon treba v tejto súvislosti prisvedčiť sťažnostnej námietke prokurátora, že ani samotný obvinený R. S., resp. jeho obhajca, sa nedožadovali opätovného vykonania úkonov, vykonanie ďalších úkonov pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania nepožadovali, len žiadali, aby bolo trestné stíhanie zastavené. V štádiu po vznesení obvinenia R. S. boli vypočutí obvinení, svedkovia a o týchto úkonoch bol riadne informovaný aj obhajca obvineného.

Nemožno sa na základe uvedeného stotožniť s konštatovaním špecializovaného trestného súdu, že takýmto postupom orgánov činných v prípravnom konaní bolo porušené právo obvineného na obhajobu. Napokon samotný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia

konštatoval, že nie tieto skutočnosti boli hlavným dôvodom odmietnutia obžaloby a súd ho uviedol iba na dokreslenie situácie. Cituje v tejto súvislosti aj stanovisko trestnoprávneho kolégia č. Tpj 63/2009, z ktorého vyplýva, že obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania vo veci, avšak ak je napr. výpoveď svedka vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena oprieť obžalobu, je nevyhnutné takéhoto svedka vypočuť až po vznesení obvinenia, prípadne jeho výsluch kontradiktórne zopakovať. Uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia sa však nemôže vzťahovať na posudzovaný prípad, pretože ako je uvedené už vyššie, výsluchy svedkov – zamestnancov chránenej dielne, ktorých sa námietka špecializovaného trestného súdu týka, rozhodne nie sú nosnými dôkazmi pri posudzovaní trestnej zodpovednosti obvineného D. a ešte menej obvineného S..

Sťažnostný súd nemôže súhlasiť ani s tvrdením špecializovaného trestného súdu, že orgány činné v prípravnom konaní ignorovali viackrát opakované návrhy obvineného C. D. na doplnenie dokazovania, najmä na vykonanie grafologického skúmania listinných dôkazov, pretože takéto tvrdenie nemá oporu v predloženej spisovom materiály. V tejto súvislosti najvyšší súd len v krátkosti dáva do pozornosti súdu napr. č.l. 465, 512, 623, 628 spisu, z ktorých jasne vyplýva, že návrhy obvineného na doplnenie dokazovania odignorované neboli a súd sa s nimi vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal.

K otázke grafologického skúmania dokladov, ktoré by viedlo k stanoveniu zodpovednosti jednotlivých osôb (súd mal zrejme na mysli aj svedkov, na rozporné výpovede ktorých poukazoval) za v obžalobe popísané konanie je treba len súhlasiť so stanoviskom súdu, keď sa v dôvodoch svojho rozhodnutia vyjadril, že si je vedomý toho, že do obžalovacej zásady prokurátorovi nemá právo zasahovať a nemôže sa dožadovať zúženia či rozšírenia okruhu obžalovaných osôb.

V posudzovanej veci predmetom tohto konania nie je falšovanie príjmových pokladničných dokladov, ale predloženie takýchto dokladov na preukázanie oprávnenosti výdavkov žiadosti o platbu v rámci poskytnutia nenávratného finančného príspevku na zriadenie chránenej dielne.

Obžaloba C. D. kladie za vinu, že žalovanej trestnej činnosti sa dopustil tým, že predložil falšované doklady, nie že ich vyhotovil a tiež obvinený S. sa žalovanej trestnej

činnosti mal podľa obžaloby dopustiť tým, že využitím svojich kontaktov zabezpečil a odovzdal C. D. falošné doklady, aby nimi dokladoval oprávnenosť výdavkov v žiadosti o poskytnutie príspevku, teda tiež nie to, že falošné doklady sám vyhotovil. Napokon súd sa v dôvodoch uznesenia, pokiaľ ide o rozsah konania, ktoré je obvineným kladené obžalobou za vinu, opiera o skutkové zistenia vyplývajúce z obžaloby, s ktorými sa predbežne stotožňuje. Nič nebráni orgánom činným v prípravnom konaní, aby v budúcnosti, v inom konaní, či už na základe výsledkov dokazovania v tomto konaní, napr. na základe výpovedí obvinených, prípadne na základe inak získaných poznatkov, rozšírili obvinenie aj na iné osoby za sfalšovanie dokladov, ktoré boli predložené Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, za účelom poskytnutia nenávratného finančného príspevku.

V tomto štádiu a vo vzťahu k obvineným C. D. a R. S. však vec je objasnená na takej úrovni, že súdu umožňuje rozhodnutie na hlavnom pojednávaní.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky postupu súdu podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku, pretože neboli zistené závažné procesné chyby, najmä nebolo zistené porušenie ustanovení zabezpečujúcich práva obhajoby, preto najvyšší súd na neverejnom zasadnutí zrušil napadnuté uznesenie a špecializovanému trestnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. mája 2012

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová